FOTO ALEX FRANK LARSEN

DE EVENTYRLIGE

Danmark har gennem tiden udklækket et utal af eventyrere. Nysgerrige efter svar på store mysterier, skjulte skatte og fremmede kulturer har de eventyrlystne skrevet sig ind i historien. Mange af dem er eksklusive medlemmer af Eventyrernes Klub, som i år fejrer et imponerede **80-års jubilæum**. Læs med, når Luksus.land går bag klubben for de eventyrlige danskere med uddrag fra deres nye jubilæumsbog "De Eventyrlige". Hårdføre eventyrere hører ikke kun fortiden til. Eventyret lever om noget i vores samtid, og gruppen af eventyrlystne danskere drager stadig langt uden for alfarvej for at søge svar på stort og småt.

***Tekst** Bugge Holm Hansen*

KLUBBEN

Eventyrernes Klub, The Adventurers' Club of Denmark, er en dansk klub for globetrottere og pionerer af vidt forskellige baggrunde, som er drevet af nysgerrighed og fortælleglæde. Fælles for dem alle er, at de trodser strabadser på jagt efter opdagelser og eventyrlige oplevelser i det fjerne, nære og ukendte.

Eventyrernes Klub består af mennesker og historier. Klubben lever og bestyres af de nulevende, men arven fra tidligere kammerater ses og fornemmes overalt: Under fortællinger og samtaler omkring Det Runde Bord. Såmænd også direkte nedfældet i bordpladens ædle tropetræ. På alle vægge, i vindueskarme og vitriner fyldt med indrammede sjældenheder og eksotisk nips hjembragt fra alle kroge af verden. På biblioteket, hvor reolerne bugner af fortællinger i bindstærke værker, og i arkivet, som gang på gang overrasker de stedkendte.

Men det fornemmes dog mest i den stemning, som er stedets ånd. Nært af frisk tale, mandsstemmer i brummekor, hilsener fra de bortrejste, solide egnsretter og håndskænket brændevin fra butlerens faste hånd. Dertil de overleverede ritualer, som ikke gør klubben til en loge, men et frirum for mænd, der drages mod ydre horisonter og selv har noget at fortælle.

FOTO: BOUS FENN

Peter Freuchen med sin tredje kone, Dagmar Cohn. Fra forsiden af Vogue.

Bag klubben

DE NYESTE MEDLEMMER

- **2000:** Martin Lidegaard, 413. Søren Sattrup, 414. Henrik Bohr, 415. Jacob Holdt, 416. Ono Fleischer, 417.
- **2001:** Peter Roos, 418. Viggo Hansen, 419. Rane Willerslev, 420. Mikkel Jungersen, 421.
- **2002:** Bjarne Clausen, 422. Jan Fabricius, 423. Hans-Henrik 'Gitano' Jørgensen, 424. Øjvind Kyrø, 425. Anders Peter Hansen, 426.
- **2003:** Gregers Gjersøe, 427. Henrik Andersen, 428. Simon Jensen, 429. Siems Siemssen, 430.
- **2004:** Ole Lindboe, 431. Flemming Hvelplund, 432. Niels Ole Sørensen, 433. Lasse Spang Olsen, 434. Lars Toft Rasmussen, 435. Jakob Andersen, 436.
- **2005:** Sven Burmester, 437. Georg Seiffert, 438.
- **2006:** Kaare Vagner, 439. Rasmus Krath, 440. Jens Alstrup, 441. Tonni Frandsen, 442. Ole Frank Andreassen, 443.
- **2007:** Henrik Juul-Nielsen, 444. Hans Kornø Rasmussen, 445.
- **2008:** Frode Kjems Uhre, 446. Bjørn Harvig, 447. Palle Petersen, 448. Jesper Grønkjær Christensen, 449.
- **2009:** Lars Christian Kræmmer, 450.
- **2010:** Jes Stein Pedersen, 451.
- **2011:** Tore Grønne, 452. Nikolaj Kirk, 453. Alex Frank Larsen, 454.
- **2012:** Ole Bendtzen, 455.
- **2013:** Martin Allan Kongstad Breum, 456. Erik Bruun Jørgensen, 457. Gerner Thomsen, 458. Morten Kirckhoff, 459.
- **2014:** Jonas Bergsøe, 460. Kai Vittrup, 461. Jens Peter Holm, 462.
- **2016:** Mogens Frank Andreassen Morgen, 463. Uri Golman, 464.
- **2017:** Andreas Mogensen, 465. Tom Heinemann, 466. Mikkel Beha Erichsen, 467.
- **2018:** Jakob Urth, 468.

ANTAL MEDLEMMER

- Man kan kun søge om medlemskab efter opfordring fra klubbens optagelsesudvalg. Optagelseskriteriet er, at man skal have haft usædvanlige oplevelser under usædvanlige forhold (fortrinsvis i udlandet), at man fortsat opsøger eventyret, og at man er i stand til at formidle sine oplevelser til andre.
- Der er indtil videre optaget 468 medlemmer i klubben.
- Ud af de 468 medlemmer har der været syv kvinder med i klubben.

MED GLOBALT UDSYN

Eventyrernes Klub blev skabt i trods. Da Europas grænser lukkede sig i optakten til 2. verdenskrig, besluttede polarforskeren Peter Freuchen og ni andre globetrottere at mødes i skjul for at styrke interessen for livet i fjerne lande. De ville ikke gå i hi, selv om verden stod i brand, og klubben tiltrak fra starten mange frihedskæmpere med et globalt udsyn.

RUM FOR INSPIRATION

I dag er klubben hjemsted for 112 mænd, der mødes blandt hjembragte, eksotiske klenodier i deres gamle pakhus i Nyhavn for at udveksle historier om usædvanlige rejseoplevelser og finde inspiration til nye og uprøvede eventyr.

BOGEN OM "DE EVENTYRLIGE"

Eventyrernes Klub udgav den 12. oktober 2018 jubilæumsbogen "De Eventyrlige" i anledning af at det er 80 år siden, at den berømte polarforsker og forfatter Peter Freuchen dannede Eventyrernes Klub. Et værk om den eventyrlige klubs eventyrlige historie, skrevet af medlemmerne selv og redigeret af Cavlingpris-modtager og TV-producent Alex Frank Larsen.

Træd bare nærmere!

Sikken titel – 'De Eventyrlige'. Lyder det ikke ulideligt selvsmagende og en anelse pompøst? Ikke i den betydning, som bogen "De Eventyrlige" lægger op til: At skildre mennesker, der søger det eventyrlige, og som gennem de seneste 80 år har været samlet i en klub med det sære formål at udveksle historier om spændende og inspirerende oplevelser fra den vide verden.

***Tekst** Uddrag fra "De eventyrlige" skrevet af Alex Frank Larsen, Medlem af Eventyrernes Klub*

Eventyr er noget, man deler, og vi vil benytte klubbens runde jubilæum til at slå døre og vinduer op for at invitere læserne indenfor, så de kan få indblik i klubbens indre og ydre liv og stifte bekendtskab med de højst forskellige skikkelser, som siden julen 1938 har befolket denne kreds af rejsende fortællere.

De er ikke kun historiske; cirka en fjerdedel af kumpanerne er stadig i live.

Den første tirsdag i hvert nyt år kan fodgængere på Langelinie-volden i København opleve et sælsomt sceneri. En flok halvfrysende mænd i varierende aldre, der med huen nede om ørerne og et fingerbøl Gammel Dansk i hånden hyler i vilden sky som et kobbel grønlandske slædehunde. Det er Eventyrernes Klub, der således hilser det nye år velkomment, inden de samles til en lun frokost i deres hule i Nyhavn.

Ser man nærmere efter, opdager man, at der bag mændene står en sibirisk eg og foran dem en varde af sten. Det er en såkaldt 'inugsuq', som grønlændere gennem århundreder har opstillet på rensdyrenes vandringsruter for at fremme jagten og egen overlevelse.

Den lille ceremoni er også en hilsen til afdøde eventyrere og til klubbens stifter, polarforskeren, forfatteren og meget mere, Peter Freuchen.

Varden blev rejst ved klubbens 60-års dag og består af fjeldsten fra Thule, hvor Peter Freuchen og hans ven Knud Rasmussen i 1910 grundlagde en handelsstation,

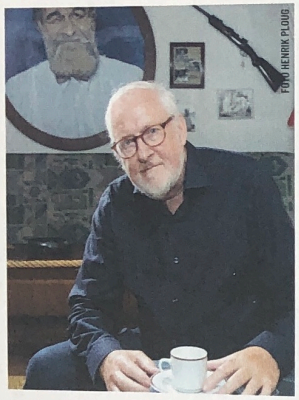

FOTO: HENRIK PLOUG

Alex Frank Larsen

som 'Store Peter' bestyrede, og hvorfra hans eventyrlige rejseliv startede.

For eventyrere er Langelinie og parken i det hele taget et område med mange referencer til det grønlandske.

Med andre ord kommer man ikke udenom, at Eventyrernes Klub fra sin start var tæt forbundet med udforskningen af det arktiske, da Peter Freuchen den 13. december 1938 satte sig selv, syv mænd og to kvinder stævne på Universitetscafeen i København for at stifte en dansk klub af globetrottere. Freuchen ville skabe en dansk variant af den berømte Explorers Club i New York, hvor han selv var medlem. Den nye klub bærer stadig sit officielle navn 'The Adventurers' Club of Denmark', men mere enkelt og i daglig tale AC eller Eventyrernes Klub.

Under optakten til 2. Verdenskrig så Peter Freuchen risikoen for en verden med lukkede grænser og fjendtlig nationalisme. Derfor ville han skabe et frirum med levende forbindelser til den store verden, hvor medlemmernes oplevelser fra eventyrlige langfarter ikke gik i glemmebogen, men tværtimod kunne give inspiration til nye eventyr.

Selv om Grønland og det arktiske stadig fylder godt i medlemskredsen, er klubben også så meget andet, som det fremgår af bogen. Den blev skabt for "danske mænd, der under usædvanlige forhold har haft usædvanlige oplevelser, fortrinsvis i fjerne lande," som det er formuleret i vedtægternes § 3, der ikke er fulgt helt så slavisk, som det lyder.

I skrivende stund har foreløbig 468 medlemmer gennem årene beriget os alle med unikke oplevelser, historier og viden om verden. Heraf er der 112 nulevende medlemmer i det tilfældige aldersspring mellem 38 og 98 år, som til stadighed søger eventyret. Det nyeste medlem er ankommet med manér, tør det siges. Blot ti uger efter sin optagelse kunne Jacob Urth folde klubbens flag ud på toppen af Mount Everest som det andet medlem i klubbens historie præcis dér.

Vi mødes til kammeratlige aften- eller frokostmøder i Madam Toftes Gaard i Nyhavn, hvor et ombygget pakhus fra 1754

FOTO: ALEX FRANK LARSEN

Nytårsritualet den første tirsdag hvert år, her i 2018. Den sibiriske eg i baggrunden blev plantet ved 100-års dagen for Peter Freuchens fødsel.

danner rammen om højlydte og eventyrlige fortællinger. Her værdsættes evnen til at fortælle mere end de fysiske udfoldelser eller mængden af tilbagelagte kilometer.

Medlemsskaren kan ikke gå i takt. Den er alsidigt sammensat og tæller i sit professionelle virke blandt andet selvlærte vagabonder, forfattere, billedkunstnere, kokke, journalister, politifolk, ambassadører, soldater, tandlæger, fotografer, håndværkere, erhvervsledere, filmmagere, arkitekter, læger, rejseledere, flyvere, jægere, professorer, søfolk, videnskabsmænd, litterater, undervisere, ingeniører og langsnakkende lommefilosoffer. Tidligere også spioner, som i en rigtig røverhule.

Men fag og profession er ikke det, der tæller ved personen. Det er 'det andet', hvad det så end er. Den typiske eventyrer er altid atypisk.

Bredden og mangfoldigheden er et bevidst valg. Klubben er ikke et projekt eller en loge med et fælles værdigrundlag, og de få nedarvede ritualer udføres med et selvironisk glimt i øjet. Alle kammerater har vidt forskellige syn på samfundet og verden, på religion, filosofi, politik – og sågar rygepolitik, som det for nylig viste sig, da røg og støj fra en lang debat herom var ved at blæse taget op i Andreas Mogensens himmelrum. Men vi er enige om at dyrke og udvikle kammeratskabet og hæge om den åbne og specielle atmosfære omkring Det Runde Bord.

Klubben er ikke et projekt eller en loge med et fælles værdigrundlag, og de få nedarvede ritualer udføres med et selvironisk glimt i øjet. Alle kammerater har vidt forskellige syn på samfundet og verden, på religion, filosofi og politik. (...) Men vi er enige om at dyrke og udvikle kammeratskabet og hæge om den åbne og specielle atmosfære omkring Det Runde Bord.

Og så kommer det evindelige spørgsmål: Hvad er et eventyr i det virkelige liv? Jeg ved det ikke, men her kommer et:

Calle var midt i 30'erne, gift med Mimi og far til deres to drenge på 8 og 12. Han havde egen forretning og gode kammerater i sejlklubben. Men det med damer plagede ham. Navnlig var han besat af én, der bare med en kælen stemme i telefonen gjorde ham viljeløs, så han forlod kone og børn og nogle dage senere kom sjokkende hjem for at love bod og bedring. Han kunne modstå alt undtagen fristelser, og sådan gentog det sig.

Carl Nielsen og Troels Kløvedal på Nordkaperen i Frederiksholms Kanal 1980.

Formand Bjørn Harvig foran klubhuset iført formandsjakke og klubslips.

Så kom søde Mimi med et generøst forslag: Køb dig et sejlskib, Calle, og sejl til Sydhavet med et par kammerater, som du altid har drømt om, så passer vi biksen herhjemme et par år i mellemtiden.

Det kunne han ikke modstå.

Calles ven Knud var straks med på ideen. De fandt en gammel ramponeret 50 fods yawl ved navn 'Santa Maria' i Helsingør, fik den bugseret til Christianshavn og gik i gang med at gøre stålskuden sejlklar, mens de lagde planer for en storslået jordomsejling.

Der var bare ét væsentligt problem. Danmark var besat, så de måtte vente på verdensfreden. Da den kom, fulgte Calles sejlkyndige svoger Poul med fra Den Danske Brigade i Sverige. Han meldte sig straks som tredjemand og lærte at spille guitar til sine mange svenske sømandsviser.

Båden var i mellemtiden sat på land i Nordhavn, hvor den 25-årige lystsejler og modstandsmand Jens spurgte Calle, hvad han ville med sin store 2-master.

"Sejle jorden rundt," lød svaret.

"Åh, hold kæft," svarede Jens.

Men sådan blev det. På Calles 38-års dag, Sankt Hans aften 1946, stævnede båden ud under sit nye navn 'Nordkaperen' med Calle, Knud og Poul ombord. To år senere, den 25. juli 1948 anduvede de Svendborg efter en eventyrlig rejse kloden rundt. På kajen stod Mimi og drengene for at tage imod den lykkeligt vinkende Calle.

En forklaring på navnene er påkrævet. Calle var guldsmed og blev i 1948 under sit fulde navn Carl Johannes Andreas Nielsen medlem nr. 169 i Eventyrernes Klub. Det er ham, der har smedet klubbens formandskæde.

Den 25-årige Jens på kajen i Nordhavn er globetrotteren og æresmedlem Jens Bjørre, der i 80-året for klubbens start har fejret sine 70 år som medlem.

Det var Carl Nielsen, der med den første danske private jordomsejling startede det eventyr med 'Nordkaperen', som Troels Kløvedal fra 1967 har videreført som sit store livsprojekt. Jeg mødte de to skippere i et TV-studie i 1978, da min kollega Pi Michael fik dem med i et Kanal 22 program i DR TV, som Pi og jeg var researchere på med Gorm & Gregers som studieværter.

Formandskæden.
Klubbens vigtigste klenodie.
Bæres af formanden ved
særlige begivenheder.

Deltagerne i det stiftende møde den 13. december 1938. Fra venstre: Aage Krarup Nielsen, nakken af Ib Nyeboe, Magdalene Freuchen, A.P. Botved, Antonie Møller, Chr. Ditlev Reventlow, Estrid Bannister Good, Janus Sørensen, halvt skjult bag ham Peter Freuchen og yderst t.h. Carl Mogensen.

Ved optagelsen i 1961 af Axel Nymann Pedersen, som bl.a. sejlede solo fra New Zealand til Danmark i en lille sejlbåd i årene 1958-61. På stolen yderst til højre ses fra venstre: Erik Nyegaard, Aage Gitz-Johansen, bag ham Gorm Skifter og derefter 'Mike' Børge Mikkelsen, i formandsstolen Johannes Konnild med formandskæden om halsen, Jan Uhre, Kai Borgstrøm, Svend 'Safari' Hansen og Niels Ventegodt.

Pi havde både sejlet med 'Nordkaperen' og boet i kollektiver med skipperen.

Efter Troels Kløvedal har hans søn Mikkel Beha og dennes sønner med familie ført stafetten videre på de store have med Carl Nielsens gamle yawl og deres egne fartøjer. Gennem det forløbne halve århundrede har Troels, Mikkel, Emil, Theis & familier tilsammen bragt langt over tusind danskere ud på eventyret til søs og formidlet deres fængende oplevelser til millioner af danskere i en perlerække af artikler, bøger, TV-udsendelser og sågar museumsudstillinger.

Se, dét er et eventyr! Og det er ganske vist, som den gamle digter Andersen skrev, og dog langtfra slut.

Nysgerrigheden efter at se, hvad der mon er på den anden side eller endnu længere væk, er en urkraft i det menneskelige liv. Derfor har menneskearten spredt sig fra sin vugge i Afrika til resten af kloden, til glæde og fast arbejde for evolutionsforskere som blods- og klubfællerne Eske og Rane Willerslev.

Eller med Benny den Yngre Andersens ord: "I begyndelsen var isen. Derpå kom indvandrerne."

I Eventyrernes Klub finder den hjemvendte fortæller en lydhør kreds af artsfæller om Det Runde Bord, mens hans sidemand, der tripper for igen at komme ud, får inspiration til at finde vej eller skifte kurs. Hver eventyrer har sine egne motiver for at søge ud, men gennem de mange årtier har klubbens samlede sum af rejser og fortællinger medvirket til at flette Danmark og den store verden tættere sammen.

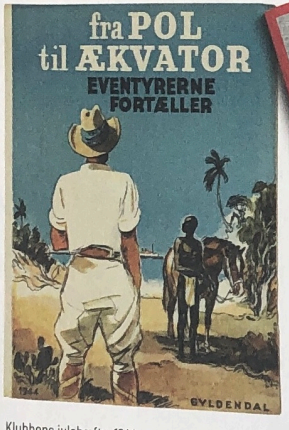

Klubbens julehæfte, 1944.

Billederne af de danske eventyrere på den egyptiske pyramide blev forsidestof i de store billedmagasiner, her det amerikanske LIFE.

Alligevel er begrebet 'eventyr' ikke entydigt. Det antyder noget let og fornøjeligt, men ofte er rejser og ekspeditioner til det ukendte forbundet med strabadser, ulideligt besvær og en god portion vovemod. Det er ikke uden risiko at være den første udforsker i en dyb og klam klippehule på Barbados, at være pelsjæger i Sibirien

blandt udstødte russiske stratenrøvere, at padle alene i en kajak nord om Grønland og runde en ilter, men fredet isbjørn, endsige bestige Mount Everest eller himmelrummet som den første dansker.

Det har heller ikke været en dans på hawaii-blomster for de overraskende mange eventyrere, der har befundet sig i krige og konflikter, hvad enten de havnede der frivilligt, af pligt, tilfældigt eller under tvang.

Det er både spændende og opmuntrende, at eventyrbegrebet bestandigt udfordres og finder nye veje og former, som det eksemplificeres i Jes Stein Pedersens samtale i det mørke bibliotek med nogle af de yngre klubmedlemmer og af andre bidrag i bogen. Gentagelser er til for at blive brudt, også med dette værk.

Klubben har tidligere udgivet antologier med medlemmers aktuelle rejsebreve. Med denne jubilæumsbog ønsker vi at hanke op i klubbens historie, smide et par myter på bålet og minde om værdierne i den rejseform, som klubbens nestorer Holger Rosenberg og Jens Bjerre har sat på formel: "Rejs langt væk. Rejs langsomt. Gå på dine ben. Sæt dig ned og snak med folk."

Etatsråd H.N. Andersen, der fra Nakskov opbyggede sit private ØK-imperium i Asien og i øvrigt støttede bysbarnet Peter Freuchen, hævdede, at "Jorden er ikke større, end at den kan omspændes af tankerne" – en trivialisering af livet på kloden, som også kan ses på visse herretoiletter i Nyhavn: "Træd bare nærmere, den er mindre, end du tror."

Helt modsat den erkendelse, som eventyrets mænd i Nyhavn 53 hver tirsdag er fælles om ved Det Runde Bord: At verden bliver større, mere mangfoldig, fascinerende og inspirerende, men også mere grum og besværlig, jo mere man åbner sig for den.

Så træd indenfor i bogen og lyt med og læs, før du rejser ud og finder dit eget eventyrspot.

God fornøjelse!

Kvinderne (så længe det varede)

***Tekst** Bent Thagesen, Medlem af Eventyrernes Klub*

Ved det stiftende møde i Eventyrernes Klub den 13. december 1938 deltog otte mænd og to kvinder. De to kvinder var Peter Freuchens daværende hustru, Magdalene Freuchen, og Estrid Bannister. I de efterfølgende tre år blev der ud over de 10 stiftende medlemmer optaget i alt 86 nye medlemmer, heraf fem kvinder.

Én var grønlandsfotografen Jette Bang, en anden forfatteren Estrid Ott. Mange af mændene syntes imidlertid, at kvinderne gav for meget bøvl. En af dem blev fundet "meget dominerende". En anden brokkede sig i et brev over mandehørmen. Hun syntes, at der blev fortalt for mange "ekvivokke" (tvetydige, uanstændige) historier hen over kaffen og cognacen. I 1943 blev det besluttet, at klubben ikke ville optage flere kvindelige medlemmer. De kvinder, der allerede var medlemmer, fik dog lov til at blive.

At Eventyrernes Klub i dag er forbeholdt mænd, vil nogle måske tage som udtryk for mandschauvinisme. Men der eksisterer i Danmark en klub med navnet "Kvindelige Eventyrere", hvor kun kvinder har mulighed for medlemskab, så den ene part har ikke noget at lade den anden høre.

Bang, Jette. 47
Ekspeditionsfotograf.
12 Strandgade, København K.
Tlf. SU 2266.
(4-5-1941). Rejser paa Grønland som Filmsfotograf (f. 4-2-1914).

Frederiksen, Karla. 45
Forfatterinde.
24 Amaliev], København V.
Tlf. EV 5108.
(21-2-1941). Rejser i Østeuropa, nære Orient, Sydeuropa og Nordafrika. Længere Ophold i Iraq, Færøerne, Island, Norge, Sverige og Finland. (f. 19-6-1893).

Bannister, Estrid. 6
Journalist.
19 Harbenroad, London N.W. 6.
(13-12-1938). Rejser i Kina, Japan, Rusland, Indien, U.S.A., Canada, Sibirien, Nordafrika, Sumatra, Færøerne, Channel Islands, Malaya, Ceylon og de fleste europæiske Lande (f. 27-2-1904).

Freuchen, Magdalene. 2
Forfatterinde.
76 Vester Søgade, København V.
Tlf. BY 152.
(13-12-1938). Rejser til Grønland, U.S.A., Mexico og Rusland (f. 26-9).

Eigtved, Linnea. 19
Sygeplejerske.
29 Dronning Olgasvej, København F.
Tlf. GO 9087.
(28-2-1939) Revolutionen i Rusland. Sygeplejerske under Krigen samme Sted. Æresmedlem af Soldaterforeningen: De alliereedes danske Vaabenfæller (f. 25-6-1889).

Ott, Estrid. 30
Forfatterinde.
Hotel Richmond, København V.
Telf. Byen 9701.
(10-8-1939). „Jorden rundt uden Hat og Penge" 1919-20. Overvintning i Angmagsalik 1933-34. „Med Rensdyr til det nordlige Ishav". Korresp. i Finland under Vinterkrigen, berejst Spitsbergen, finsk og svensk Lapland, Lofoten, Island, Ophold hos Mistassiny-Indianerne i Nord-Canada 1953. Bosat i Finland og U.S.A. (14-5-1900).

Seks af de syv eventyrlige kvinder sat i glas og ramme. Den syvende, Kirsten Gjørup Andersen, meldte sig ud i 1941, to år før tilgangen af kvinder blev stoppet.

Kvindelige Eventyreres Klub blev stiftet i 1954 og har i dag 62 medlemmer. De mødes om det samme runde bord i Nyhavn som mændene, men på andre dage. Indtil 2009 var klubbens navn Danske Kvindelige Æventyrere. Klubbens logo er designet af Lise Ladegaard med inspiration fra medlemmernes spraglede perlekæder, der er sammensat af halskæder fra det meste af verden.

Eventyrernes hus

Kom med ind i den stemningsfulde hule i en baggård i Nyhavn, hvor eventyrlige klenodier og gode historier danner rammen for Eventyrernes Klub.

Tekst *Uddrag fra "De eventyrlige" skrevet af Bent Thagesen, Medlem af Eventyrernes Klub*
Fotos *Morten Kirckhoff*

Her står hun så på sin faste plads med stifternes navne indgraveret i ryg og sokkel. Hun minder både om billedskæreren Otto Bülows skæbne og de år, da Eventyrernes Klub var hjemløs og holdt sine møder på skiftende steder ude i byen.

Eventyrernes Klub blev stiftet i 1938 ved et møde i Universitetscaféen i Fiolstræde i København. I begyndelsen blev klubbens møder holdt i de samme lokaler, men senere hos Oscar Davidsen på Åboulevarden. Oscar Davidsen var dengang en restaurant med internationalt ry for verdens længste smørrebrødseddel, og indehaveren Per Davidsen blev i 1948 optaget i klubben som ekstraordinært medlem. I 1965 flyttede Oscar Davidsen til Søpavillonen ved Peblingesøen. Klubben flyttede med og fik mødested i et af de to tårne på det ikoniske træhus.

I begyndelsen af 1970'erne stillede vores klubmedlem Lauritz Toft et rum i et gammelt pakhus i Nyhavn til klubbens rådighed. Rummet i Madam Toftes Gård havde tidligere været anvendt til vinlager og blev indrettet til mødelokale af klubbens daværende formand Jan Uhre med bistand af et andet klubmedlem, arkitekt Jørgen Bent Fussing.

Pladsen var snæver. Køkkenfaciliteterne bestod blot af et tekøkken i hjørnet. Senere blev det beskedne lejemål udvidet med et nabolokale med et lille køkken og plads til filmfremvisning. Indretningen var uhensigtsmæssig, og i begyndelse af 1990'erne blev det vedtaget at ombygge lokalerne. Det var igen Jan Uhre, der påtog sig at stå for arbejdet, denne gang assisteret af den tidligere formand Ole Helweg, der var en kendt hotelarkitekt. Arbejdet førte desværre til

Foruden medlemmernes navne er der i Det Runde Bord nedfældet genstande fra den store verden, bl.a. et klippestykke fra toppen af Mount Everest, hjembragt af Michael Knakkergaard, et stykke farvetræ fra det danske slaveskib 'Fredensborg', der forliste den 1. december 1768 ved Arendal i Sydnorge, en sten fra verdens nordligste ø, Oodaaq Ø, og en stump træ fra den robåd, som Niels Ventegodt forliste med i Biscayen i 1926.

stor strid blandt de to personligheder, men resultatet blev særdeles tilfredsstillende.

Med til historien hører, at Lauritz Toft i sin tid havde tilbudt, at klubben kunne købe lokalerne til en favorabel pris. Den daværende formand Jan Uhre turde ikke tage imod tilbuddet. Han frygtede, at faldende grundvand i Nyhavn ville medføre et påbud om pilotering af de gamle bygninger fra 1755, et krav, der kunne risikere at ruinere klubben, hvis den ejede dele af Madam Toftes Gård. Da Lauritz Tofts arvinger omkring årtusindskiftet udstykkede ejendommen i ejerlejligheder, måtte klubben til lommerne og købe sin del. Det blev muligt efter et indhug i klubbens beskedne formue samt to store pengeindsamlinger blandt medlemmerne.

HULEN

Klubbens lokaler i Nyhavn er en stemningsfyldt hule. Når man fra vindfanget træder ind i filmsalen, mødes man af et stort farvelagt billede af Peter Freuchen. Billedet stammer fra en enorm biografreklame, som engang har dækket cirkusbygningen i København, hvor Peter Freuchen skulle holde foredrag.

Et medlem af klubben kom tilfældigt forbi, da reklamen blev flået ned. Han fik reddet Peters portræt. Det er vel ikke noget stort kunstværk, men dog et velligende og værdigt minde om den mand,

>

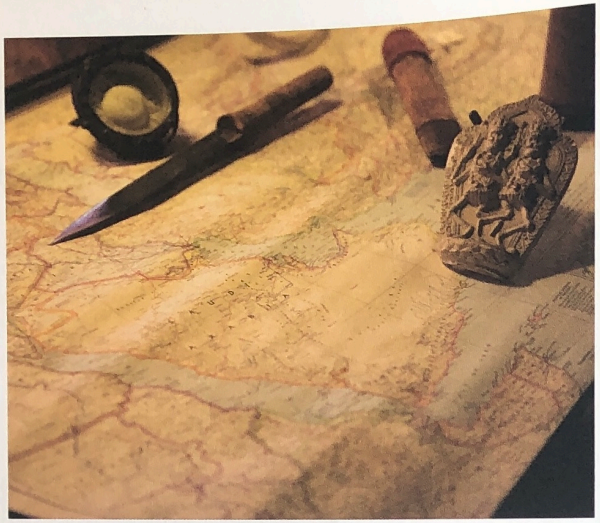

der betragtes som klubbens grundlægger. Ved siden af Freuchen hænger en model af en grønlandsk hundeslæde og Knud Rasmussens riffel. Over bardisken svæver en model af luftskipper Kai Paamands varmluftballon.

En dør i hjørnet fører ind til klubbens mødelokale, et stort kvadratisk rum, der er sparsomt oplyst af en række vinduer med dekorative smedejernsgitre. Her står klubbens berømte Runde Bord, som er "hjertet" i klubbens mødeaktiviteter. Et massivt plankebord, der er bygget omkring en kolossal søjle af pommersk fyr, der fra bordets midte fortsætter op gennem det høje loft og bærer bygningens tagkonstruktion.

Bordet har oprindeligt stået i et af Søpavillonens runde tårne. Plankerne består af ædle træsorter fra fjerne lande. Nogle stammer fra et bur, hvori storvildtjægeren Bøje Benzon hjembragte elefanten Tembo til Zoologisk Have. Omkring bordet er der plads til godt en snes mødedeltagere. I bordpladen er skåret navnene på klubbens medlemmer, og nogle få rariteter er indlagt i plankerne, bl.a. et lille klippestykke fra toppen af Mount Everest hjembragt af Michael Knakkergaard, som var den første dansker, der nåede helt til tops, en træstump fra den 2-årers inrigger, hvormed roeren Niels Ventegodt forliste i Biscayabugten i 1926, og en sten fra verdens nordligste ø, Oodaaq Ø, hjemtaget af et medlem af Slædepatruljen Sirius.

KLENODIER

Mødelokalet emmer af eventyr. I loftet svæver et par udstoppede flyvende hunde. Under loftsbjælkerne hænger forskellige eksotiske tekstiler med mønstre i batik. På væggen ud mod Nyhavn stikker hovedet frem af en udstoppet afrikansk *kudu*. På siderne hænger to store fotos taget af klubbens æresmedlem, filmfotografen Jens Bjerre for mange år siden.

Det ene billede viser et indvielsesritual i den australske ørken. En mand lader sit blod løbe ned over sin nevø for at markere, at slægtens kraft nu overgår til drengen. På det andet billede ses en pige fra Simbai-pygmæerne på Ny Guinea. Om halsen bærer hun en amulet bestående af en røget, afhugget hånd. Hvad man ikke kan se er, at hånden stammer fra hendes storebror, der var blevet dræbt året før. Den modsatte væg prydes af et hvidt ulveskind fra Alaska. Foroven hænger et japansk miniature *shinti*-tempel, en såkaldt *Kamidana*.

På væggen over for vinduerne hænger klubbens store klenodie, formandskæden. Den bæres af klubbens formand ved optagelse af nye medlemmer. Kæden er sat sammen af ting givet af en række afdøde klubmedlemmer. Hver ting peger tilbage på nogle oplevelser, som giveren har haft. Kæden består af så mange led, at det vil føre for vidt at redegøre for alle byggeklodsernes oprindelse og betydning.

Som eksempler skal blot nævnes: En lille grønlandsk hund udskåret af hvalrostand. En mindemedalje fra Danmark Ekspeditionen 1906-08. En gylden spilledåse, der kan gengive melodien til "Kommer der ikke snart en Tuborg til Mig?" En knogle fra den uddøde gejrfugl. En nøgle til varemagasinet på Henning Haslund-Christensens 3. Centralasiatiske Ekspedition.

Væggen domineres i øvrigt af et par kinesiske rullebilleder og to fotos, det ene af deltagerne i klubbens stiftende møde på Universitetscafeen. Peter Freuchen ses halvt

OM ALEX FRANK LARSEN
Bogen om Eventyrernes Klub er redigeret af Cavlingpris-modtageren Alex Frank Larsen, der har været medlem af klubben siden 2011. Han er journalist, forfatter og TV-producent med særlig interesse for dybtborende journalistik om internationale forhold og har tidligere været ansat på dagbladet Information samt i DR Dokumentar.

På hundeslæde tværs over polarisen

DRØMMER DU OGSÅ om en uforglemmelig rejse med hundespand tværs over fjeld og tundra?

Du kan ansøge om en plads til *Fjällräven Polar* ved at uploade et billede eller en film samt en tekst, der forklarer, hvorfor du skal have en plads.

Når du har uploadet din ansøgning, kan den ses på hjemmesiden, så andre kan stemme på dig. Den person, der får flest stemmer i sin region, får en plads på Fjällräven Polar.

Så husk at fortælle dine venner og andre støttere, at du har sendt en ansøgning. Du må gerne stemme på dig selv, men du kan kun uploade én ansøgning.

Fjällräven udvælger yderligere én deltager fra hver region. For at ansøge skal du være mindst 18 år og sund og rask. Der stilles ikke andre særlige fysiske krav til deltagelse i Fjällräven Polar. Indsend din ansøgning mellem den 15. nov og 13 dec. 2018.

Læs mere på **polar.fjallraven.com**.

FJÄLL RÄVEN
POLAR.FJALLRAVEN.COM

Tirsdag aften i en baggård i Nyhavn. Gamle og nye eventyr mødes.

skjult i baggrunden. Personen yderst til venstre er rejsebogsforfatteren Aage Krarup Nielsen. Nr. seks fra venstre er Estrid Bannister Good, den sidst afdøde af klubbens stiftere.

Det andet foto er taget om bord på grønlandsskibet "Julius Thomsen", der anløb Thule i 1948. Alle de viste personer var medlemmer af klubben. Nr. to og tre fra venstre er Peter Freuchen og storfangeren Otåk.

Til billedet knytter der sig en morsom historie. Blandt passagererne var en kendt kvindelig politiker. Da skibet havde lagt til i Thule, stillede hun sig op på en olietønde og holdt en brandtale til Thule-kvinderne, som var mødt op i deres festdragter. Dette fik Otåk til ængsteligt at spørge Peter Freuchen, der fungerede som tolk: "Hvad er der dog sket af frygteligt ude i den store verden, siden kvinder er begyndt at tale, hvor mænd er til stede?"

I mødelokalets hjørne fører en vindeltrappe op til klubbens bibliotek. På 1. sal mødes man af en udstoppet kæmpeskildpadde og en model af en japansk samuraikriger i fuldt krigsudstyr. Gulvtæppet udgøres af et stort Zebraskind. Flere vægge er dækket fra gulv til loft af reoler med bøger skrevet af klubbens medlemmer. Her finder man bl.a. bøger af rejseskribenterne Holger Rosenberg, Aage Krarup Nielsen og Hakon Mielche og nyere efterfølgere. Læsere kan synke ned i en stor Chesterfield-sofa.

Klublokalerne rummer mange flere artefakter end beskrevet her. Nogle vil kalde lokalerne for et raritetskabinet. Samlingerne hidrører fra gaver, som vi gennem årene har modtaget fra medlemmerne. De fleste givere er efterhånden draget til de evige jagtmarker, og mange af de historier, som de enkelte sager kunne fortælle, er gået i glemmebogen. Samlingerne rummer lidet af værdi, men fortrinsvis genstande, der har affektionsværdi. Det vigtigst er, at de er alle med til at skabe en unik stemning i klubben.

OM BOGEN

- **Titel:** De eventyrlige - jorden rundt i 80 år med eventyrernes klub
- **Forlag:** Turbine
- **Udgivelse:** Oktober 2018
- **Antal sider:** 700
- **Pris:** 399,95